

OPGAVER OM MODSTAND

Lad eleverne læse "de tre første digte" fra digtsamlingen blottet. Noter ofrets modstand ned, så I har et godt udgangspunkt for en diskussion om, hvad modstand er, og hvordan modstand ser ud.

LISTE OVER MODSTAND I DE TRE FØRSTE DIGTE TIL UNDERVISEREN

- "indkapsling af kroppen" = hendes krop lukker ned som beskyttelse
- "nej" (sagt højt) = hun yder verbal modstand
- "panikken spredes" = hendes krop er i alarmeringsberedskab – der er noget galt, flugtinstant
- "hjernen stritter imod" = hun forsøger at finde en vej ud af overgrebet
- "jeg kæmper" = hun forsøger at tale sig ud af det
- "jeg vil ikke dø" (tænkt) = hun trodser situationens mulige afslutning
- "kroppen bliver til mekanik" = hendes krop lukker ned – hun tabte denne kamp, men har ikke tabt slaget
- "sjælen flyver" = hun fjerner sig fra selve handlingen
- "frygten ligger som en frossen membran" = hun vil ikke vise, hvad der virkelig foregår indeni – hun vil ikke give ham det, han vil have
- "svaret kvæles" = hun beskytter sin identitet
- "en løgn der næsten er sand" = hun opretholder kontrollen over sin identitet
- "en knivsæg så skarp" = hun balancerer mellem sandhed og løgn
- "hvorfor?" = hun konfronterer ham direkte
- "jeg går" = hun forlader stedet for overgrebet fysisk
- "følelsesløs og tom" = hun distancerer sig fra overgrebet for at komme helt væk
- "holde facaden, ikke krakelere" = selvopretholdelse – hun er ikke i sikkerhed endnu
- "træk vejret ind og pust ud" = hun genskaber ro og balance
- "jeg kan ikke, vil ikke, vil ophøre, opløses, ikke tale og ikke ses" = hun yder modstand og protesterer mod det skete igennem sig selv – hvis hun forsvinder, forsvinder hændelsen

Lad evt. også eleverne en liste over krænkerens handlinger og diskuter derudfra, hans (planlagte) strategi for at nå sit mål. Der er yderligere information om handlingen senere i digtene, så du kan også udvide opgaven til at omfatte hele digtsamlingen (både kvindens modstand og krænkerens strategi), hvorved eleverne kan se nærmere på modstand og overlevelsesstrategier efter overgrebet. Eller eleverne kan inkludere digtet "Handling" for yderligere information om krænkerens adfærd.

LISTE OVER KRÆNKERENS HANDLINGER I DE TRE FØRSTE DIGTE TIL UNDERVISEREN

- "hurtige tavse skridt" = han har taget en beslutning, han følger efter kvinden ind på parkeringspladsen – ikke en tilfældig indskydelse men en bevidst handling
- "omkranser hans arme min krop" = fysisk fastholdelse
- "jernlås" = han er stærkere end hende
- "en hvisken" = ingen andre skal høre ham + intimidering ved en påtaget/postuleret intimitet
- "jeg er kommet efter dig" = han er ligefrem og udtaler sit mål
- "kroppen bliver til mekanik" = overgrebet fuldbyrdes
- "skoene cirkler omkring" = han afgrænser hendes mulige flugtveje og placerer sig i højstatus ved at være oprejst, mens hun sidder på jorden
- "han kræver mit navn" = afkræver information om hende, personliggørelse
- "hvor bor du" = afkræver information om hende, personliggørelse
- "Jeg finder dig!" = trussel – jeg straffer dig, hvis du ikke gør, som jeg siger
- "Undskyld" = han ophæver sin skyld for sin handling
- "Jeg ved det ikke" = han fralægger sig ansvaret for handlingen

Eleverne kan forsøge at overføre krænkerens strategi til en situation, der er knap så "klar" som en overgrebsvoldtægt. Hvilke af hans strategier kunne eleverne fx forstille sig kunne implementeres i et overgreb begået af en kæreste/ven? Formålet med en sådan snak ville være at belyse, at mange af strategierne er ens, uanset om det er en fremmed eller en person, man kender, som begår overgreb, samt at belyse den knap så åbenlyse og genkendelige vold såsom verbal intimidering og ansvarsfralæggelsen, underforstået "det var dig, der fik mig til det".

BAGGRUND

Langt de fleste ofre gør meget mere modstand, end de selv og ikke mindst verden omkring dem er opmærksomme på. Personer der udsættes for ydmygelse, vold og overgreb (fysisk såvel som psykisk) yder ALTID modstand.

Modstanden er ofte nødt til at være mere eller mindre usynlig/diskret, hvis man skal undgå yderligere overgreb, hvilket gør det nemt for andre og for personen selv, at overse, at man faktisk yder modstand, og derfor opfattes ofre ofte som passive.

At få sin modstand bevidnet og bekræftet heler og genopbygger ens værdighed, mens det omvendt i lige så høj grad er krænkende, når omverdenen opfatter en som passiv.

Ofte ordner krænkeren det nemlig sådan, at det bliver vanskeligt for den krænkede at gøre modstand, bl.a. ved brug af trusler (fysiske såvel som psykiske) eller beskyldninger, som offeret også skal tage højde for i sin modstand.

At stoppe med at skringe, eller at gøre kroppen "medgørlig" kan være sidste udvej, når alle andre "nej" er blevet overhørt. Hvis man står overfor en, der ikke vil respektere nogen former for nej, handler det om at overleve og få situationen stoppet. Når intet "nej" respekteres, kan man jo ikke vide, om det er en, der også kan overhøre ens ønske om at bevare livet i behold.

Små eller tydelige henvisninger til, at man selv kunne have gjort mere, kan være meget belastende for ofrenes værdighedsfølelse, og sådanne hentydninger overser også den ekstreme udfordring, det er at skulle yde modstanden samtidig med, at man undersøger hvor stor fare, man er i. Set i det lys, er modstanden altid så intelligent, som det overhovedet kan lade sig gøre i en ukendt situation.